

A KöMaL szerkesztősége, a szervezők, az előadók és hallgatóik azt hiszem mind úgy érezték, az őszi időpont az éveken át megszokott télinél sokkal megfelelőbb az Ifjúsági Matematikai és Fizikai Ankét megrendezésére. Az egyhetes iskolai őszi szünet bevezetését sokan egyáltalán nem tartották jó ötletnek, de be kell látni, a rendezvény sokkal sikeresebb volt így. Október végén még senki sem túl fáradt, az influenzajárvány még nem ért ide, szinte mindenki, akit meghívtunk, ráért és szívesen eljött. A nem budapesti diákokat és tanárokat fogadó kollégiumban végül még kevésnek is bizonyult a hely. A hangulat az Ifjúsági Ankét három napja alatt végig jó volt, köszönhetően a színvonalas programoknak, a jó társaságnak, a finom szendvicseknek.

Az első napon, szombaton délelőtt sokan a tanítás helyett jöttek el meghallgatni *Tichy Géza* egyetemi tanár, a MATFUND Alapítvány kuratóriumi tagja és *Nagy Gyula* főszerkesztő megnyitója után *Kosztolányi József* és *Veres Pál* érdekes matematika előadásait vagy *Skrapits Lajos* fizika kísérleti bemutatóját. Az ebédrel együtt járó levezető séta után *Herczeg János* tanár úr (ma az Élet és Tudomány főszerkesztője) beszélt arról, hogyan kapcsolódott életének különböző szakaszaihoz a kerék.

Október 27-én már mindenki ismerhette a szeptemberi számban közölt pontversenyek végeredményét, de arról, hogy kik kapják a fődíjakat az amerikai Metropolis Alapítvány felajánlásából, kik a különdíjasok, vagy melyik iskola szerezte a legtöbb pontot, honnan indult a legtöbb versenyző és kik a tanáraik, csak ezen a délutánon értesültek az érdeklődők.

Az ankét mintegy 200 diák résztvevőjének többsége és a kategóriák első három helyezettjének tanárai a Typotex könyvkiadó helyben levásárolható könyvtárait vehették át összesen 530 000 Ft értékben. A MATFUND Alapítvány által a tanulóknak ösztöndíjként adományozott pénztartalmaik összértéke 678 000 Ft. Egyetlen verseny díjait nem osztottuk ki: ez volt a KöMaL internetes honlapján nyilvántartott *nem versenyszerű dolgotat beküldők* versenye.

A KöMaL ünnepélyes eredményhirdetésén a lap májusi számában megjelent „Pályázat” eredményét a KöMaL főszerkesztő helyettese, *Pataki János* ismertette. A tavalyi Metropolis-díjként adott 30 000 Ft-ot három nyertes, *Domonkos Balázs*, *Gosztola László* és *Péntek Imre* között osztotta szét a szerkesztőbizottság.

Az idei eredmények ismertetése előtt *Császár Ákos* akadémikus, a Bolyai Társulat tiszteletbeli elnöke, a MATFUND Alapítvány egyik alapítója köszöntötte az egybegyűlteket. A díjakat ő, valamint *Juhász István*, a Bolyai János Matematikai Társulat főtítkára, *Radnai Gyula*, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat alelnöke és a fizika szerkesztőbizottság vezetője, valamint *Hermann Péter*, a matematika szerkesztőbizottság vezetője adta át.

A folyóirat novemberi számában azóta megjelentek a tavalyi tanév iskolánkénti összesített eredményei. Fizikából a legtöbb eredményes versenyzővel szereplő illetve a legtöbb pontszámot szerző iskolák:

Garay János Gimn., Szekszárd (44, 3442)

Fazekas M. Fővárosi Gyak. Gimn., Budapest (36, 3163)

ELTE Apáczai Cs. J. Gimn., Budapest (46, 2358)

Zrínyi M. Gimn., Zalaegerszeg (28, 1723)

Bethlen G. Gimn., Hódmezővásárhely (30, 1407)

Verseyhy Ferenc Gimn., Szolnok (27, 1355)

Kossuth Lajos Gyak. Gimn., Debrecen (20, 1309).

A matematikából legjobban teljesítő iskolák (tanulók száma, pontszám):

Fazekas M. Fővárosi Gyak. Gimn., Budapest (92, 10663)

Garay János Gimn., Szekszárd (47, 4406)

Fazekas M. Gimn., Debrecen (30, 2613)

Berzsenyi D. Gimn., Budapest (37, 2544)

Szent István Gimn., Budapest (32, 1970).

A mindkét tárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtó két iskola közül a matematikából legjobb **Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium** a tavalyi évhez hasonlóan idén is a **Természet Világa** folyóiratának 10 példányos előfizetését nyerte el.

A fizikából legjobb **szekszárdi Garay János Gimnázium** az **Euro-Profil Kft.** által felajánlott Texas Instruments 83 grafikus kalkulátor és kivetítő tanári készletet kapta. Az iskola legjobb versenyzőinek tanárai a két tárgyból: *Bayer József*, *Pesti Gyula*, *Jurisits József*, *Kertes László*, *Varga Lászlóné* voltak.

A Metropolis Alapítvány külön támogatást nyújt a határon túli magyar iskolák részére.

A lapban versenyző legeredményesebb határon túli iskolák:

– a **marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum** (3, 376) és (13, 287) *Bíró Tibor*, *Klementisz János*, *László József*, *Máthé Márta*, fizikatanárok vezetésével kiemelkedő eredményeket ért el a fizika mérési versenyben, ahol tanulók megszerezték az 1., 8., 10., 14., 15. helyezéseket,

– a **révkomáromi Selye János Gimnázium**, amely fizikából (14, 849) *Hevesi Anikó* és *Szabó Endre* tanárok, matematikából (9, 515) *Kalácska József* és *Keszegh István* tanárok munkájának köszönhetően volt eredményes.

A MATFUND Alapítvány kuratóriuma úgy döntött, hogy mivel a Metropolis Alapítvány határon túli iskolákat támogató KöMaL előfizetésére a jövő tanévben nem lesz szükség – az Oktatási Minisztériumtól kapott pályázati összegből lényegesen több középiskola ingyenes előfizetését tudjuk egy tanéven át biztosítani –, így a fenti két iskola felsorolt tanáraiból álló munkaközösségeit részesíti összesen 50-50 ezer forintos Metropolis-díjban.

Idén ezen kívül nyolc olyan több éve eredményesen versenyző 11. és 12. osztályos tanuló kapta meg a Metropolis Alapítvány 30 000 Ft-os díját, aki vagy első helyezést, vagy több kategóriában nagyon jó helyezést ért el. Közülük 3

tavaly is díjazott volt, de idei eredményük is annyira kiemelkedő volt, hogy a díjat odaítélő MATFUND Alapítvány kuratóriuma jutalmazásuk mellett döntött.

A fizika mérési verseny első helyéért járó vándorserlegre idén újra két név került, a 10. osztályos marosvásárhelyi *Biró István* és a budapesti Szent István Gimnázium tanulója, *Nagy Ádám* neve. ? a fizika elméleti versenyben a 12. osztályosok között megosztott 4. helyet ért el. Tőlük csak egy ponttal maradt el a szintén 10. osztályos debreceni *Szilágyi Péter* és a pécsi Leöwey Klára Gimnáziumban érettségizett *Jurányi Zsófia*, aki a fizika elméleti versenyben a 12. osztályosok között 6. helyezett lett. Nagy Ádám és Jurányi Zsófia összteljesítményükért Metropolis-díjat kaptak.

A 12. osztályosok matematika B pontversenyét, előző évi teljesítményét megismételve, 2000–2001-ben is *Babos Attila* (Budapest, ELTE Radnóti M. Gyak. Isk.) nyerte. ? is, és a 2. helyezett *Ambrus Gergely* (Szeged, Radnóti M. Kis. Gyak. Gimn.), aki a nehezebb matematika feladatok N versenyében 9., a 12. osztályosok fizika elméleti versenyében a megosztott 4. helyet érte el, Metropolis-díjban részesült.

A fizika pontverseny nyertese a 12. osztályosok között a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnáziumból *Börzsönyi Ádám*, aki a fizika verseny egyik különdíját is kiérdemelte. A pécsi Leöwey Klára Gimnázium tanulója, *Raffai Péter* lett a második 2 ponttal lemaradva, ő a matematika C pontverseny megosztott 9-10. helyezését is elérte. Eredményeikért Metropolis-díjat kaptak. Végül ugyanezt a díjat kapta a matematika B pontverseny 11. osztályos első helyezettje, *Somogyi Dávid* a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnáziumból és *Siroki László* a debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumból, aki a fizika feladatok versenyét nyerte meg a 11. osztályosok között.

A nehezebb matematika feladatok versenyében idén az 1. és a 2. helyezett is 10. osztályos volt. *Csóka Endre* az 1. helyért és a fizika feladatok versenyében a 10. osztályosok között elért 6. helyéért az Euro-Profil Kft. Cabri programcsomagját és tízezer forint jutalmat vehetett át.

Szekeres Balázs, a szolnoki Verseghy Ferenc Gimnázium 10. osztályos tanulója a fizika feladatok versenyének megnyeréséért és matematika különdíjként egy TI83 grafikus kalkulátort kapott a kft-től.

A Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok hagyományai szerint elsősorban a nyertes diákokat jutalmazza. Tudjuk, hogy minden tanuló tudása olykor több tanár sokéves munkájának köszönhető. Ezt a lap szerkesztősége jutalmazni nem, csak megköszönni tudja. Néhányuknak, akiknek a tanítványai a legtöbb pontot szereztek az előző tanévben, a Bolyai János Matematikai Társulat és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat emléklapot szokott átadni.

Ebben az évben néhány nyertes diák felsorolta tanárai között *Reiman Istvánt* is, a matematikai olimpiára felkészítő szakkör vezetőjét, aki több évtizeden át szinte az összes magyar, matematikában kiemelkedő középiskolást tanította. ? tanára volt az ankét csaknem valamennyi résztvevőjének, a tanárokat, szerkesztőbizottsági tagokat is beleértve. Ezért köszöntötte vastaps, amikor *Császár Ákos* professzor úrtól átvette az emléklapot.

Különleges felajánlasként *Énekes Béla*, lapunk egyik cikkének szerzője tiszteletdíja helyett azt kérte, hogy volt iskolájából a lapban legjobban szereplő tanulóknak adjunk különdíjat. Ezt a bonyhádi Evangélikus Gimnáziumból *Eckert Bernadett* 8. osztályos tanuló érdemelte ki 4. helyével a matematika B versenyben.

A lap szerkesztősége különdíjakat adott azoknak a tanulóknak, akik egy-egy beküldött megoldásukban különlegesen szép ötletet alkalmaztak.

Matematikából ilyen dolgozatokat küldött be:

Bartha Ágnes, Kézdivásárhely, Nagy Mózes Líceum 11. o.t.,

Balka Richárd, Sárvár, Tinódi S. Gimn. és Idegenforg. Vendéglátóip. Szki, 12. o.t.,

Dömötör Csilla, Győr, Révai Miklós Gimn. 11. o.t.,

Lovrics Anna, Budapest, Berzsenyi D. G. 12. o.t.,

Rácz Béla András, Budapest, Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., 9. o.t. és

Szekeres Balázs, Szolnok, Verseghy Ferenc Gimn., 10. o.t.

Fizikából a P. 3416. feladathoz fűzött ötletes megjegyzéséért különdíjban részesült *Tóth Szilveszter*, Tata, Eötvös József Gimn. 12. o.t., a P. 3436. feladat c. részének igen körültekintő kidolgozásáért *Dolgos Gergely*, Budapest, Árpád Gimn., 11. o.t., valamint a P. 3440. feladat kiemelkedő megoldásáért *Börzsönyi Ádám*, Hódmezővásárhely, Bethlen Gábor Gimn., 12. o.t.

A díjkiosztót követően mindenki meghívást kapott a fogadásra. Az esti programok előtti szünetben foglalták el a szállást a vidékről érkezők. Az est folyamán jobbnál jobb programok közül lehetett választani. Néhányan *Pósa Lajossal* és segítőivel játszhattak. Pósa tanár úr tanítványainak száma az országon belül és kívül biztosan vetekszik Reimann tanár úréval, a Pósa-tanítványok nagyobb része persze nem lesz matematikus, „csak” gondolkodni tudó, másokat becsülő, egész életében szívesen játszó felnőtt.

A fizikai kísérletek kedvelői is játszhattak, először *Radnai Gyula* „hangszeres előadását”, majd *Varga István* bemutatóját élvezve. A logikai fejtörők és ügyességi játékok iránt érdeklődőket pedig *Kovács Zoltán* szórakoztatta.

Az ankét további két napján számos érdekes és színvonalas előadás hangzott el, kettéosztva a hallgatóságot, akik választhattak a matematika vagy a fizika témák közül. . . ¹

¹ Az Ifjúsági Matematika és Fizika Ankét három napjának programja megtekinthető a KöMaL internetes honlapján, a <http://komal.elte.hu> címen.